

Skolbeslut för Förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Strömsnässkolan
i Markaryds kommun

Rektorn vid Strömsnässkolan

Järnvägsgatan 51
287 33 Strömsnäsbruk

Tillsyn i Strömsnässkolan

Förskoleklass, grundskola och obligatorisk särskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Strömsnässkolan och Markaryds kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Nationell statistik visar att andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen varierat sedan år 2005. År 2009 var andelen behöriga till gymnasiet 93,9 procent, andelen som nått målen i alla ämnen 73,5 procent och det genomsnittliga meritvärdet 206,4. Åtgärder behöver vidtas för att alla elever på skolan ska ges förutsättningar att nå målen i alla ämnen. Nedanstående faktorer bör beaktas när skolan beslutar vilka åtgärder som behöver vidtas för att ge alla elever förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Tillsynen har funnit några områden, främst avseende skolans lärandemiljö, som behöver förbättras där rektorerna, som pedagogiska ledare, har en viktig funktion för att inrikta verksamheten mot de nationella målen. Vid klassrumsbesök och intervjuer har framkommit att graden av pedagogisk medvetenhet i undervisningen varierar. För att öka likvärdigheten i undervisningen behöver skolan således säkerställa att undervisningen anpassas efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Dessutom fortsätta att utveckla ett gemensamt förhållningssätt och hitta former för att öka elevernas inflytande över arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Av vad som framkommit bedriver skolan till stora delar ett målinriktat arbete mot

kränkande behandling men eftersom det vid inspektionstillfället kommit signaler om att elever upplever att de saknar förtroende för en del av lärarna och att det kan förekomma utanförskap på skolan, behöver skolan säkerställa att all skolans personal arbetar för att relationerna mellan vuxna och elever samt elever emellan bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av skolors arbete med uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsresultat, samt av det åtgärdsarbete skolor bedriver, under perioden september 2009 till mars 2010. Strömsnässkolan i Markaryds kommun ingår i detta projekt och Skolinspektionen har inom ramen för nämnda projekt besökt skolan i december månad 2009. Övergripande iakttagelser och slutsatser inom området kommer att redovisas i Skolinspektionens kvalitetsgranskningsrapport "Uppföljning och utvärdering av elevers kunskapsutveckling".

Skolinspektionen har i tillsynen av Strömsnässkolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen för betyget Godkänt i alla ämnen (Lpo 94, 2.2 kunskaper och kursplanerna)
- Skolan anpassar inte all undervisning efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning och Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Skolan saknar ett gemensamt förhållningssätt för hur eleverna ska ges inflytande över undervisningen och ger inte eleverna tillräckligt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 2 § skollagen och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan säkerställer inte att all personal arbetar för att relationerna mellan vuxna och elever samt elever emellan bygger på respekt och ömsesidigt förtroende (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande och Lpo 94, 2.1 Normer och värden och 2.2 Kunskaper).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav (14 a kap. skollagen 8 §).
- Skolan erbjuder inte studiehandledning på modersmålet till de elever som är i behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektor och Markaryds kommun har ansvar för att Strömsnässkolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Markaryds kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Markaryds kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Anna Edebalk.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Marita Bruzell-Nilsson

Enhetschef

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för skola Strömsnässkolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Markaryd kommun under januari och februari 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Strömsnässkolan den 19 januari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Strömsnässkolan, dels den information som samlats in under besöket. I Strömsnässkolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Strömsnässkolan

Strömsnässkolan	Antal elever
Förskoleklass	28
Grundskola	363
Obligatorisk särskola	4

Källa: Uppgifter från skolan, 2010-01-19

Strömsnässkolan är belägen i samhället Strömsnäsbruk i kommunens norra del. Upp-tagningsområdet utgörs i huvudsak av villabebyggelse. Skolan består av olika byggnader av varierande ålder, den äldsta är från 1922. Skolan tar emot elever från Trarydsskolan i årskurs 7. Utbildningen omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–9 samt särskola årskurs 4–10. I anslutning till skolan finns fritidshem. Skolans ledning består av en rektor för förskoleklass och årskurs 1–6, en rektor för årskurserna 7–9, två lagledare i årskurserna F-6 och en lagledare i årskurserna 7–9. Rektorn för förskoleklass–årskurs 6 är ny sedan sommaren år 2009, och ansvarar dessutom för förskoleklass och årskurs 1–6 i Traryd samt fritidsverksamheterna. Rektorn för årskurserna 7–9 har haft verksamhetsansvar sedan 2007 och ansvarar tillika för särskolan och förberedelseklassen

Tillsynsprotokoll för Strömsnässkolan

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygg lärandemiljö

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen för betyget Godkänt i alla ämnen.

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Nationell statistik visar att andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen varierat sedan år 2005 och att skolan med hänsyn tagen till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå och andel elever med utländsk bakgrund har legat under det förväntade värdet sedan 1998. År 2009 var andelen behöriga till gymnasiet 93,9 procent, andelen som nått målen i alla ämnen 73,5 procent och det genomsnittliga meritvärdet 206,4.

Den låga andelen elever som når målen i alla ämnen är en indikation på att skolan behöver vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. I detta arbete bör särskilt ett ökat fokus på elevernas lärande beaktas. Åtgärder för att öka undervisningens anpassning till elevernas behov och förutsättningar samt en högre grad av elevinflytande i undervisningen kan ge bättre förutsättningar för eleverna att nå målen för utbildningen. Även stödinsatser i form av studiehandledning på modersmålet ger ökade möjligheter till måluppfyllelse för de elever som är i behov av sådan handledning.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

- Skolan anpassar inte all undervisning efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Av intervjun med eleverna i de högre årskurserna framkom det att flera elever upplever att undervisningens utformning, beroende på lärare och ämne, ofta är enahanda och att en del av lärarna "gör samma sak hela tiden". Vidare har elever uttryckt att alla oftast gör samma sak på lektionerna och vid de tillfällen när de gör olika saker handlar

det oftast om att få någon ytterligare uppgift efter att man blivit färdig med det gemensamma arbetet istället för att undervisningen tar sin utgångspunkt i de olika elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

- Skolan saknar ett gemensamt förhållningssätt för hur eleverna ska ges inflytande över undervisningen och ger inte eleverna tillräckligt inflytande över arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Av elevintervjuerna framgår att eleverna i viss utsträckning upplever att de har ett inflytande i undervisningen, men att detta varierar mellan åldrar, ämnen och lärare. Mest missnöjda är eleverna i de högre årskurserna där några elever upplever att en del av lärarna inte tar någon hänsyn till deras synpunkter avseende undervisningens utformning och att inflytande, i de fall ett sådant efterfrågas, ofta sträcker sig till att välja mellan t.ex. olika redovisningsformer. Vissa av de intervjuade lärarna verkar eftersträva att ge eleverna möjlighet till ett reellt inflytande över undervisningen och har gett exempel på hur elevinflytandet kan fungera på skolan i praktiken. Av vad som framkommit av lärarnas uppgifter finns dock inga gemensamma förhållningssätt och former när det gäller elevinflytandet.

Bristområde: Trygghet och studiero

- Skolan säkerställer inte att all personal arbetar för att relationerna mellan vuxna och elever samt elever emellan bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden och 2.2 Kunskaper

Av intervjuer med ledningen och personalen har framkommit att skolan till stor del arbetar aktivt och medvetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling på skolan, att de tycker att klimatet mellan lärare och elever och elever emellan är gott och att skolan har "öppna dörrar". Eleverna har uppgett att de känner sig trygga i skolan. Det har dock vid intervjun med eleverna i de högre årskurserna kommit indikationer på att det finns elever som upplever att de inte har något förtroende för en del av lärarna, att några av lärarna är oförstående och nonchalanta och att en del elever som emellanåt skolkar upplever att de inte får den hjälp som de behöver från skolan med sina problem. Vidare har det framkommit signaler om att det finns elever på skolan som är ofrivilligt ensamma på rasterna.

- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte förordningens krav.

14 a kap. skollagen 8 §

En plan benämnd likabehandlingsplan, men som även omfattar kränkande behandling, är upprättad på skolan. Planen har dock inte varit föremål för årlig översyn och saknar en beskrivning av hur skolan ska skapa beredskap utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt, för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

- Skolan erbjuder inte studiehundledning på modersmålet till de elever som är i behov av det.

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Av rektorsintervjun har framgått att det finns elever på skolan med annat modersmål än svenska som hade varit i behov av studiehundledning på sina modersmål men där skolan inte lyckats få tag i någon som kunnat ge sådan studiehundledning.